

T.C.
ISPARTA VALİLİĞİ
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Aksu

Isparta'nın Bahçesi

Aksu

Isparta'ya 61 km olan İlçe, Anamas Dağları'nın eteklerinde kurulmuştur. İlçenin 426 km²lik yüzölçümünün büyük çoğunluğunu dağlar ve ormanlar kaplar. Sorgun ve Çayır, önemli yaylalarıdır. 156 km uzunluğundaki Köprü Çayı, ilçe merkezine 5 km uzaklıktaki Sorgun Yaylasından doğmakta olup, İlçeyi ikiye bölerek, Aksu ovasını suladıktan sonra Antalya'dan Akdeniz'e dökülmektedir.

Karaçam, meşe, titrek kavak, ardıç ağaçlarının oluşturduğu ormanlık ve koruluk alanlarda az sayıda olsa da ıhlamur, diş budak, çınar ve sedir ağaçlarına rastlamak mümkündür. Çalı ve ormanlarla kaplı olan Aksu'nun dağlarında yaban domuzu, kurt, tilki, sincap, sansar, porsuk, gelincik, tavşan oldukça sık görülmektedir.

Antalya'dan her yıl Aksu'ya Yörükler öbek öbek gelerek çadırlarda özellikle Başpınar Mesireliği'nde konaklamaktadırlar. Aksu'nun yaylalarında gezerken, kuzu ve oğlak seslerini iştirken, kirman ile ip eğiren Yörük kadınlarını görürsünüz. Onlara misafir olduğunuzda ikram edilen yayık ayranının tadını unutamazsınız.

Aksu'nun dağlık ve ormanlık alanlarında, zengin coğrafyasında dağcılık, trekking, mağaracılık, jeep safari ve av turizmi yapılabilmektedir.

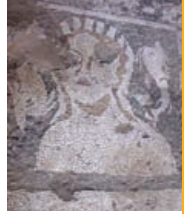

Tarihte Aksu

Aksu İlçesinin sınır komşusu olan Gelendost ve Şarkikaraağaç İlçeleri içinde 17 höyük üzerinde Geç Neolitik (MÖ 8000-5500), Erken Kalkolitik (MÖ 5500-4500) ve Tunç Çağ (MÖ 3000-1200) dönemlerine ait malzemelerin bulunması, Aksu İlçesi'nin de bu dönemlere ait özellikler taşıdığı kabul edilebilir.

MÖ 188-133 yılları arasında Bergama Krallığının elinde bulunan bölgede bu döneme ait, Aksu İlçesi Mirahor Mahallesi'nde Timbriada, Terziler Köyü yakınında Tynada, İlçenin kuzeybatısında Senitli Yaylası Kalıntıları bulunmaktadır.

Zindan Mağarası

Aksu İlçesi'nin 2 km kuzeydoğusunda bulunan, 765 m uzunluğundaki mağaranın içi tamamen aydınlatılmıştır. Yatay yönde gelişmiş olan mağaranın içinde yürümek ve gezinmek son derece rahat ve kolaydır. Yarı aktif olan mağara içinde, değişik Damlataş, Akmataş, Kenartaş ve yer altı deresinin oluşturduğu aşınım ve sarkıtlar bulunmaktadır. Sarkıtlar aydınlatma lambalarından gelen ışıklarla değişik renklere bürünerek ziyaretçilerini hayran bırakmaktadır. Mağara sonunda, "Hamam" diye isimlendirilen kısımda tabanda mozaik biçimli kalsit kristalleri en özgün şekillerdir. Yapılan analizler sonucu, mağara içinde akan suyun, kalsiyum ve magnezyum değerlerinin yüksek olduğu ve cildi güzelleştirici bir etkisi olduğu belirtilmiştir.

Mağara girişinde siyah, beyaz ve kırmızı taş tesseradan yapılmış Eurymedon (Köprü Çayı Tanrısı) başı iki yanında yunus motifi, altta ve üstte kanatlı uçan erkek motifleri olan mozaik bulunmaktadır.

* Zindan Mağarası

* Zindan Mağarası

Mağarayı gezdikten sonra Aksu'nun soğuk sularında üretilen alabalıklardan yemek isterseniz, Aksu Zindan Mağarası yol ayrımında bulunan lokantaya gidebilirsiniz.

Kybele ve Eurymedon Kutsal Alanı

Zindan Mağarası önündeki Kutsal Alan, Timbriada Antik Kenti'ne bağlı bir alandır. Mağara civarındaki kazılardan elde edilen bilgilere göre, Erken Hellenistik dönemden itibaren, yazıtların içeriğinden ise MS I.-II. yüzyılda kutsal alanın yapıldığı tespit edilmiştir. Kutsal alan erken dönemlerde açık hava

* Kybele ve Eurymedon Kutsal Alanı

tapınağı şeklinde kullanılmış olmalıdır. Açık hava tapınağı, mağaranın önünden alt kısımdaki yürüme zeminine kadar basamaklı inşa edilmiş, fakat zamanla birtakım değişikliklere uğramıştır.

Kutsal alanın esas tanrıçası, Timbrida Antik Kenti'nde olduğu gibi Kybele olup, tanrıça "Meter Theon Vegeinon" olarak isimlendirilmiştir. Alanda ayrıca Eurymedon (Köprü Çayı Tanrısı), Zeus (Baş Tanrı), Hermes (Haber Tanrısı), Demeter (Tarım ve Bereket Tanrıçası) kültlerine tapınma vardır.

Roma Döneminde, Kutsal Alanın önünde Eurymedon (Köprü Çay) üzerine, kesme taşlardan yapılmış tek tonoz kemerli bir köprüdür. Köprü kemerinin her iki yanındaki kemer kilit taşları üzerine, Tanrı Eurymedon'un portre-büstü oyulmuştur. Köprü'nün genişliği ve bölgedeki antik yollar incelendiğinde, Kutsal Alanın bu kesimde yol bağlantıları içinde olduğu görülmektedir.

* Timbriada Antik Kenti

Timbriada Antik Kenti

Küçük bir kent olan Timbriada, Eurymedon (Köprüçay) kaynakları yakınındadır. Kentin Zindan Mağarası önünde Eurymedon Tanrısına adanmış bir açık hava tapınağı bulunmaktadır. Antik kent Roma İmparatoru Hadrianus'dan (MS 117-138) İmparator Severus Alexander'e (MS 222-235) kadar para basmıştır.

Tynada Antik Kenti

Terziler Köyü yakınında Asar Tepe Mevkii'nde bulunan Tynada Antik Kenti'nin kesin kuruluş tarihi bilinmemekle birlikte, kent üzerinde Helenistik dönem tapınak ve işlevi belirsiz bina kalıntıları mevcuttur.

* Tynada Antik Kenti

* Senitli Yaylası

Senitli Yaylası Kalıntıları

Aksu İlçesi'nin 15 km kuzeybatısında bulunan harabelerin adı ve kuruluş tarihi bilinmemektedir. Birbirine yakın iki tepe üzerinde bulunan kalıntılar geniş yer kaplamaz. Tepelerin güneybatısında geniş nekropol (mezarlık) alanı bulunmaktadır. Tepe çevresinde, mimari bloklar, heykel kaideleri, mezar stelleri vardır.

Saklı Cennet Yaka Kanyonu

İlçenin Yaka Köyü yakınında, derinliği 30 ile 100 metre, genişliği 1.5 ile 2.5 metre arasında değişen Yaka Kanyonu bulunmaktadır. Kanyonun içerisinde şelaleler, zengin bir bitki örtüsü, kuş ve bazı hayvan türleri, renk renk kelebekler görülmeye değerdir.

AKSU

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Kepeci Mah. 106. Cad.
1217 Sk. No:31 İSPARTA
Telefon 0 246 232 57 71
0 246 223 27 98
Faks 0 246 232 61 42
e-posta ıktm32@kultur.gov.tr
kulturturizm@isparta.gov.tr

İsparta Valiliği 0 246 223 80 80
Aksu Kaymakamlığı 0 246 341 21 87
Aksu Belediye Başkanlığı 0 246 341 20 03
Aksu İlçe Jandarma 0 246 341 25 58
Aksu İlçe Emniyet 0 246 341 24 22
Aksu Sağlık Ocağı 0 246 341 20 06
İsparta Müze Müdürlüğü 0 246 218 34 37
Yalvaç Müze Müdürlüğü 0 246 441 50 59
Uluborlu Müzesi 0 246 531 24 99

Metin ve Redaksiyon

Abdullah KILIÇ - İl Kültür ve Turizm Müdürü
Zehra TEKİN - Enformasyon Memuru

Fotoğraflar

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Arşivi

Ücretsizdir - 2012

www.isparta.gov.tr
www.ispartakulturturizm.gov.tr

Bu Broşür, T.C. Isparta Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğünce hazırlanmış,
İl Özel İdaresinin kaynakları ile bastırılmıştır.